

ve tragove u govornom i književnom jeziku. Mijenja se život, a s njime mijenjaju se i riječi: gube svoja stara značenja, poprimaju nova ili potpuno izumiru. Neke od njih sjetite nas prošlih vremena i osvjete lijepe

uspomene. Tako i mene riječ *vozar* sjeti sela, djetinjstva i maštanja raspaljenih narodnom pjesmom, pa sjedoh, evo, da se tome sjećanju na ovaj način odužim.

Milan Šipka

VIJESTI

KONGRES JUGOSLAVENSKIH SLAVISTA U OHRIDU

Vrijeme brzo prolazi. Još nismo stigli odštampati ni sve referate s Trećeg kongresa jugoslavenskih slavista u Ljubljani, koji se održao u rujnu 1961, a već se pripremamo za Četvrti kongres jugoslavenskih slavista koji će se održati od 24. do 28. svibnja 1963. u Ohridu u Narodnoj Republici Makedoniji.

Četvrti kongres jugoslavenskih slavista u Ohridu bit će u znaku proslave 1100. godišnjice slavenske braće Ćirila i Metodija, koji su se 863. uputili u Moravsku na poziv kneza Rastislava da propovijedaju kršćanstvo na slavenskom jeziku i da prevedu glavne crkvene knjige na slavenski jezik. Te godine rađa se nova književna kultura pisana slavenskim pismom na slavenskom jeziku. Stoga će se na plenarnom sastanku Četvrtog kongresa jugoslavenskih slavista u Ohridu održati svečano predavanje o životu i radu Ćirila i Metodija i prikazati značenje toga rada ne samo za južnoslavenske nego i za sve slavenske narode i kulture. Ipak za Jugoslavene je to značenje osobito veliko zbog dva razloga: prvo, Ćiril i Metodije započeli su slavensku književnu kulturu na jednom južnoslavenskom jeziku, i to makedonskom, i drugo, njihova se glagoljica najdulje održala baš na južnoslavenskom tlu, kod hrvatskih glagoljaša, a i ćirilica s promjenama sve do danas.

Referati jugoslavenskih slavista, pripremljeni za kongres, treba da se predadu na vrijeme republičkim slavističkim udruženjima, što znači da se referati iz Hrvatske predaju Hrvatskom filološkom društvu u

Zagrebu. Rok za predaju referata bio je najprije 15. veljače 1963, ali se zbog zauzetosti referata morao produžiti do kraja ožujka 1963. Dobro je da se referati prije štampaju, ali to ipak nije obavezno. Na kongresu će se čitati najviše 50 referata i saopćenja prema temama koje su date kao okvirne. Referati ne smiju biti veći od 15 tipkanih strana.

Na prva tri kongresa jugoslavenskih slavista (u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani) čitali su se referati u plenumu i u tri sekcije: lingvističkoj, literarnohistorijskoj i pedagoškoj. Na Ohridu će pedagoške teme biti uključene u lingvističku i literarnohistorijsku sekciju.

Za lingvističku sekciju predviđeno je ovih osam okvirnih tema:

- 1) Crkvenoslavenski jezik u južnoslavenskim zemljama i njegov utjecaj na stvaranje suvremenih južnoslavenskih jezika,
- 2) Problem klasifikacije dijalekata u vezi s izradom jugoslavenskog dijalektološkog atlasa,
- 3) Razvitak jugoslavenskih književnih jezika s posebnim osvrtom na ulogu umjetničke književnosti,
- 4) Pitanja u vezi s tipološkom karakteristikom južnoslavenskih jezika (putovi i metode),
- 5) Problemi jugoslavenske leksikografije i onomastike,
- 6) Problemi nastave gramatike u našim školama,
- 7) Stanje pismenosti u našim školama i neki rezultati rada na tom području,
- 8) Rezervirano za slobodnu temu iz porredbene gramatike.

Slavisti iz Narodne Republike Hrvatske preuzeli su obavezu da će dati referenta za 7. t. lingvističkih tema, što dakako ne isključuje mogućnost koreferentata i iz drugih republika. Naprotiv, želi se da se o svakoj temi čuju mišljenja iz svih naših republika.

U literarnohistorijskoj sekciji predviđene su ove okvirne teme:

- 1) Problemi proučavanja povijesti književnosti,
- 2) Uzajamne veze jugoslavenskih književnosti,
- 3) O komparativnom proučavanju književnosti,
- 4) Rezervirano za temu iz slavistike,
- 5) Današnja naša književnost i današnja naša stvarnost,
- 6) Jugoslavenske književnosti (usmene i pisane) u nastavnoj praksi s osobitim obzirom na nastavne programe u pojedinim republikama,
- 7) Problemi interpretacije književnog teksta.

Od ovih su tema slavisti iz Hrvatske preuzeli obavezu da dadu referenta za 7. temu.

Slovenija je preuzela obavezu za 6. lingvističku temu, a Bosna i Hercegovina za 6. literarnohistorijsku temu. Koreferenti iz drugih republika pridonijet će u svojim koreferatima svoja iskustva i mišljenja.

Premda se kongres održava u nezgodno vrijeme za nastavnike, potkraj školske godine, ipak je potrebno da na kongres dođe što više predstavnika iz svih narodnih republika, pa dakako i iz NR Hrvatske. Korisno je da dođu delegati iz svih jačih naučnih i nastavnih središta Hrvatske, a ne

samo iz Zagreba. Zapaženo je da se osim na zagrebačkom kongresu nije na kongresima pojavljivao dovoljan broj delegata iz Hrvatske, pa npr. u Ljubljani 1961. nije bio prisutan nitko iz Splita. Potrebno je već sada osigurati kredite za troškove puta pri prosvjetnim odjelima kotara, a i Hrvatsko filološko društvo iz Zagreba moći će novčano pomoći po jednog predstavnika iz svakog našeg jačeg središta. Potrebno je navrijeme predati referate, ali ako ne bude drugačije moguće, moći će se referati predati u dva primjerka i u mjesecu travnju 1963. Svaki referat iz Hrvatske treba da bude ocijenjen i prihvaćen od komisije HFD u Zagrebu.

Podružnice Hrvatskog filološkog društva u pokrajini treba da upoznaju članove s programom kongresa i da ih potaknu na izradu referata ili koreferata. Kongresu mogu prisustvovati i delegati koji neće čitati referate ili koreferate, ali oni ne mogu računati na novčanu pomoć središnjice HFD.

Svakako, zbog jubilarnog značenja kongresa očekuje se da će u Ohrid doći u te dane velik broj jugoslavenskih slavista.

Ljudevit Jonke

ISPRAVAK

U 1. broju »Jezika« na str. 27. potkrala se nemila pogreška. U članku Ante Muljačića o standardnom rusko-srpskohrvatskom rječniku podnaslovi u 11. retku treba da izmijene mjesta. U lijevom dijelu retka treba da stoji »nalazi se«, a u desnom dijelu retka »pravilno je«. To se, uostalom, razabire iz smisla samog članka.

Molimo čitaocima da to isprave.